

Ҷентерӯ ялавё

1944 Ҷулхи майн 5-мёшёнченпе тухать

Муркаш район хаҶаҶе

54 (7585) №

Юн кун, 2008 Ҷулхи июлён (утә) 23-мёше

Хаке ирекле

Симёс ёс Ҷи маршруҶе семпе

Кунта вәхәта усаҶар ҶухатмаҶе

Ҷапла пётмлету турәм эпе Суворов яҶеппе хисепленекен ял хуҶаләх производство кооперативён симёс ёс Ҷи пыракан уйёсенче пулса унта ёслекен механизаторсемпе тел пулса каласна хуҶсан. Кашниех пёр шухәшлә ку ёнре: ял хуҶаләхне пуша та хуҶасар ыртакан Ҷерсем пулмалла мар, акна-лартна лаптәксемпе вара уяр кунән кашни сеҳеҶеппе туллин уса курмалла...

ХуҶаләхра паян ёссем, тёрпен илсен, ике ёнеппе аталанса пыраҶе: механизаторсемпе ёслекенсен тәрәшуләхё ума лартна тёллевсене пурнаҶласса шантарать, – терё хире васкана май хуҶаләх ертуси В. Андреев.

Пирён автомашина «уҶман серем» пулса кайиҶчен арендана илне «Чемеево» хуҶаләхән нумай сул уҶсекен кураҶсен пусине ситре. Ҷумәр курман ута (эпир унта иртне эрне вёсёнене пултәмәр) таврана ыра шәршә сарна. Типё кураҶ уттин шәрши... Еппе техёмлө вәл. Унри тутләхлә япаласем сителёкелё тата кунашкәл апат

кёр аки валли меллө ыраҶсем пулни пирки паян никам та иккеленмест. – КураҶ аҶса пулна кәҶал. Унән тутләхне шывпа юхтарса яни чән Ҷер ёсҶенёшен калама суҶ пысәк намәс. Ҷер аннемёр умёнене пите хёретес мар тесе ёнтё ирхи сывләмран кәҶхи сывләмҶчен хирте эпир. Кашни ёсех вәхәтлә пурнаҶласса туләх хёл кунёсем валли никёс хывса хәварас тетпёр, – шәкәл-шәкәл каласать кәнтәр апаҶе Ҷитсе пынине паләртса иртне сул туянна Польша агреҶаҶеппе ута преслакан трактора чарна май Федор Журавлев механизатор кёршёллө ёслекен агреҶатсем сичнен куҶ вёсёртмесёр.

Хирте таватә агреҶат ёслет. Иртне кунсенче Николай Ивашкина Федор Журавлев механизаторсем сулнә хулән кураҶа валеме хывассипе кәҶал туянна агреҶатпа пёр чарәнмасёр Евстафий Филиппов каллө-маллө «чупать». Ун хуҶсәнах Федор Журавлев, Александр Архипов, Юрий Орлов (сән укерҶёкре сулахаираҶан сывләмалла) тытса пыракан пресс-подборщиксем типё утана рулона пухаҶе. Ҷёне техника тенёрен, асаннә механизаторсен куҶтармалла тракторёсем те юлашки виҶе султа туяннаҶкерсем.

Суворов яҶеппе хисепленекен ял хуҶаләх производство кооперативё июлён 22-мёше тёлне 425 тонна ута, 350 тонна сеҶаҶ янтәлама ёлкёрне. Ёссем малалла пыраҶе. ХуҶаләхри ёссем еппе пынине унта пулсан пәхма кәмәллә.

Анатолй БЕЛОВ. Автор сән укерҶёкёсем.

Ҷилёнё пёр бригада иртен пуҶласан кәҶченех тырәллә сеҶаҶ хатёрлессипе тимлет, теприсем вара ирхи сывләмран кәҶхи сывләмҶчен хёл кәҶмаләх ута янтәласё.

– Вәхәт хәвәрт иртет. Умра – ырма. «Хир карапёсем» тыр-пул пусине тухиҶчен пропион кислотипе уса курса тырәллә сеҶаҶа икё пин тоннаран кая мар хурастептёр. ҶаҶна валли пур условисем те сителёкелё. АгреҶатсем талакёппе майлах

Ҷитес хёл кунёсенчи тухәс никёсё пулни каламасарах паллә.

Сәмах май, Суворов яҶеппе хисепленекен ял хуҶаләх производство кооперативё ЧР Президентен Ҷен Указне пурнаҶласса кәҶал кёршө хуҶаләхсенчи 3 сул е ытларах ыртакан «уҶман серемсене» 650 гектар майлә пуҶа ҶавраҶашне кёртне. Вёсене суркунне вәхәтлә сухалана та халё вёсеме сичне Ҷумпа керешессипе иккёмёш «суха» ёсёсем пыраҶе. Ку Ҷерсем Ҷитес

Район хыпарёсем

Ветерансем кәмәллә пулнә

Район администрацийё район пулсәләхёппе малашләхёшен, экономикапа социаллә пурнаҶне аталантарма пысәк вәй хунә аслә әру Ҷыннисене яланах пысәк тимлөх уйәрать. Нумаях пултас Республика кунне уявланә май «Муркаш районё: ёнер, паян, ыран» ятпа сән укерҶёкёсен вернисажне иёркеленё. Унта район аталанавён историне сәнласа панә.

Республикан тёп уявё тёлне историпе краеведени музейёненче «Муркаш районё: вәхәтсен чёре сыхәнәвё» сёне выставка усәлнә. Унта вара хәйсен кулленчи хастар ёсёппе район историйёненче уйрамах паләрса юлнә Ҷынсем пирки каласа панә.

Нумаях пулмасть ун чухнехи вәхәт паттәрёсем – район активён представителёсем район пуҶләхёппе Юрий Алек-

сандрович Ивановпа тёл пулнә. Тёл пулура Республика кунён итөгёсене пётмлетне. Тёрлөрен ответлә ыраҶсенче ёсленё П.А. Журавлев, В.Ф. Григорьев, унән мәшәрё В.Г. Григорьева, В.С. Краснов тата ытисем хәйсен ёсхёлне аса илне.

Юрий Александрович ветерансене районән кәҶалхи пёрремёш сур султи экономикапа социаллә аталанавё пирки каласа панә, район пирки асанмаләх парнесем панә. Районти историпе краеведени музейёненче, физкультурәпа спорт комплексёненче, аҶасен Муркашри искусство шкулёненче, Кашмашри модернизацилёнё база Культура суртёненче пулса курнә май ветерансем пите кәмәллә пулнә, район еппе аталанса улшәннине хәйсем курса ёненне.

Хамәр инф.

Ял тәрәхёсенчи тёл пулусем

Сирён ыйтусене хуравлөс

Июлён 25-мёшёнчен тытанса сентябрён 16-мёшөҶчен ятарлә ушкәҶсем ял тәрәхёсене граждәҶсемпе тёл пулма ыраҶсенче тухса сурессине иёркелеме паләртнә. Ку ушкәҶсен ёшённе районти социаллә хуҶлөх пайён, социаллә пуләшу паракан центрән, РФ Пенси фонҶён районти уйрамен специалистёсем пулсәҶе. ГраждәҶсене Ҷак ыйтусемпе йышәнәҶе:

- социаллә пакетпа уса кураҶси (2009 сул валли социаллә пакет илме килёшменнисенчен заявленисем йышәнәҶси);
- пурәнмалли сурт-йёрле коммуналлә пуләшусемшён тёлеме субсиди уйәрса парасси;
- ача-пәча пособийёсем пирки;
- ёс ветеранёсене, тыл ёсҶенёсене, инвалидсене тата граждәҶсен ытти категорияёсене паракан сәмәлләхсем пирки.

Тёл пулусем 10 сеҳетре пуҶланасёҶе. Юнашар таблицара ял тәрәхёсенче иртекен тёл пулусен графикне пичетлетпёр.

Ял тәрәхёсем	Тёл пулу кунё
Уйкас Янасал	Июлён 25-мёше
Мән Сёнтёр	Июлён 29-мёше
Ильинка	Июлён 31-мёше
Катькас	Августән 5-мёше
Муркаш	Августән 7-мёше
Москакасси	Августән 12-мёше
Оринин	Августән 14-мёше
Ҷатракасси	Августән 19-мёше
Турай	Августән 21-мёше
Хорнуй	Августән 26-мёше
Чуманкасси	Августән 28-мёше
ШетмёпуҶ	Сентябрён 2-мёше
Юнкә	Сентябрён 4-мёше
ЙуҶкасси	Сентябрён 9-мёше
Ярапайкасси	Сентябрён 11-мёше
Ярославка	Сентябрён 16-мёше

Ырма – 2008 умён

Тёрёслөв комиссине иёркеленё

Район администрацийён пуҶләхё июлён 17-мёшөнчи хушәвөппе кәҶалхи тыр-пула сухатусемсёр пухаҶа кёртесисён тәрәшма тата саҶна валли хатёрлену ёсёсене тивёслө шайра ирттерме, ырма вәхәтёнене пушар хәрушсәрләхне пәхәнса ёслеме, ёс хәрушсәрләхён техникине пәхәнса, тыра типётмелли агреҶатсене тёрёслөме комисси сирёплетне. Комисси председателё – район администрацийён пуҶләхён сумё тата ял хуҶаләх пайён ертуси В. К. Ананьев.

Комиссин сывәх вәхәтрах ял хуҶаләх предприятийёсем ырмаҶа еппе хатёррине пәхса тухмалла, ыраҶсенче ёссем еппе пынине район хаҶаҶе урлә пелтерсех тәмалла.

Хамәр инф.

Лару

УнҶенхи йышәнәва улшәнусем кёртне

Депутатсен районти Пухәвён председателён 2008 сулхи июлён 17-мёшөнчи 26 № йышәнәвөппе килёшуллен депутатсен районти Пухәвён таваттәмёш созыври черетсёр 27-мёш ларавё 2008 сулхи июлён 22-мёшөнене иртне.

Депутатсен районти Пухәвён ларавён ёсне ял тәрәхёсен пуҶләхёсем, район администрацийён управленийёсемпе пайёсен пуҶләхёсем, депутатсен районти Пухәвё сумёнчи сәмрәксен парламентен представителёсем хушәннә.

Ларура «Депутатсен районти Пухәвён 2007 сулхи октябрён 25-мёшөнчи «Об утверждении Положения «О вопросах налогового регулирования в Моргаушском районе, отнесенных законодательством Российской Федерации и Чувашской Республики о налогах и сборах к ведению органов местного самоуправления» 21/6 № йышәнәвөне улшәнусемпе хушусем кёртеси сичнен» ыйтәва суртсе явнә.

Район Ҷыннисене пёлме

Халәхпа суртсе яваҶе

РәҶсей Федерацийён 2003 сулхи октябрён 6-мёшөнене йышәннә «РәҶсей Федерацийёненче ыраҶанти самоуправление иёркелессе сичнен» 131-ФЗ Саккунён 28-мёш статийе тата ял тәрәхёсен Уставёсемпе килёшуллен кәҶалхи июль-август уйәхёсенче ял тәрәхёсен генеральной планёсен проекҶёсем тёлёше публичнай слушанисем ирттерме паләртнә.

Публичнай слушанисене ял тәрәхён территорияёненче вёсём пурәнәҶан граждәҶсем хушәнәҶе. Ял тәрәхёсен генеральной планёсен проекҶёсене пәхса тухнә чухне публичнай слушанисене хушәнәҶансем хәйсен сөнёвёсемпе асәрхаттарәвёсене пелтерме пултараҶе. ХуҶсән аҶа тивёслө решени йышәннә ял тәрәх депутатёсен Пухәвөне ярса парасёҶе.

Публичнай слушанисем иртекен ыраҶна вәхәҶе пирки граждәҶсене ял тәрәхёсен пуҶләхёсем пелтересёҶе.

Юбилей

Саламлатпәр

Шаптак Муркаш ялөнене пурәнәҶан пирён чунтан юратнә мәнаки Марианна Терентьевна СЕРГЕЕВА паянхи ашә кунра 95 сул тултарать. Эпир аҶа чун-чөререн суралнә кун яҶеппе саламлатпәр, унпа мәнаҶланатпәр, аҶа мухтатпәр. Тепёр юбилейҶен пурәнма сирёп сывләх, вәй-хәват сунатпәр, сирён пурәнса ирттерне сулсем – сирён пуяндәх. Тата та пуянрах пул, Марьё аки.

Ашә салампа Черноvsен, Гурьяновсен сёмийсем, вёсен ачисем, мәнукёсем.

Хакләран та хаклә сывләмәра, мәшәра, аннене, хунямана, асаннене, кукама – Мәш Шаптак ялөнене пурәнәҶан Анна Александровна СОКОЛОВА-НА июлён 21-мёшөнче 80 сулхи юбилей яҶеппе чун-чөререн саламлатпәр. ПурнаҶу сәмәл килмерё пулин те, эсё кирек еппе ёсрен те хәраса тәмарән, ёмёр тәршөпөх пур ёсре те ырма-канми вәй хуҶтан. Сана малашне те тапса тәракан сәл куҶ пек иксёлми вәй-хәват, нумай сул тәванусене савәнтарса пурәнма сирёп сывләх, тумхаҶсёр кун-сул, тулли телей сунатпәр, сывәх тәванусене пуләшса пынәшән сан вәй-хәвату усе пытәр, ёмётленне ёмётусем пурнаҶланчәр. Эпир сана юрататпәр, хисеплесе сёре сити пуҶ таятпәр.

Саламлаканёсем: мәшәрё, 5 ывалё, хөрё, 5 кинё, 9 мәнукё, 2 кёсөн мәнукё, мён пур тәванё.